

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0020201584
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:0020201584.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. X.X.XXXX a 2/ C. B., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom D. XXXX/X, E., obaja zastúpení: JUDr. Želmíra Varjassyová, advokátka, kpt. Nálepku 20, Michalovce, proti žalovanému: Okresné stavebné bytové družstvo Michalovce, Plynárenská 1, Michalovce, IČO: 00 172 154, zastúpený: JUDr. Slavomír Kučmáš, advokát, Plynárenská 1, Michalovce, o zaplatenie 68,93 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku z 23. novembra 2021, č.k. 5C/27/2020-251 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.
- II. Odmieťa odvolanie proti napadnutému výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.
- III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi v 1. rade a žalobkyni v 2. rade 100% trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom sumu 45,73 eura s 5 % úrokmi z omeškania od 6.8.2019 do zaplatenia a sumu 23,20 eura s 5 % úrokmi z omeškania od 1.6.2020 do zaplatenia (I), priznal žalobcom 100% náhradu trov konania (II) a zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania (III).

2. V celom rozsahu tak vyhovel žalobe, ktorú žalobcovia vystavali na tom skutkovom základe, že ako bezpodieloví spoluvlastníci 6 izbového bytu č. 2, na 8. poschodí bytového domu A2 v E., zapísaného na LV č. XXXX, pre k. ú. F., obec E., G. E. H. X I. J. K. X, na 8. poschodí, vo vchode 64 bytového domu súp. č. 3560, zapísaného na LV č. XXXX, pre k. ú. E., obec E., G. E., uzavreli so žalovaným zmluvu o výkone správy, pričom za služby poskytované zo strany žalovaného mu uhrádzajú poplatok za poskytovanie plnení spojených s bývaním a za služby spojené s užívaním bytov. V každoročnom vyúčtovaní nákladov za služby spojené s užívaním a správou oboch bytov si žalovaný účtuje v oboch prípadoch položku „poplatok za rozúčtovanie“, ktorý poplatok nebol schválený ani žalobcami, ani ostatnými vlastníkami bytov vo vyššie uvedených bytových domoch a nebol dohodnutý ani v samotnej zmluve o výkone správy, čím došlo k porušeniu zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Poukázali na to, že žalovaný ako správca bytových domov, ktorý je v právnom vzťahu so žalobcami ako spotrebiteľmi, môže účtovať poplatok za vykonanie vyúčtovania len na základe rozhodnutia s vlastníkami a v danom prípade takáto dohoda medzi žalovaným a vlastníkami neexistuje. Žalovaný takto zaúčtoval za 6 izbový byt č. 2 za rok 2017 v máji 2018 sumu 16,03 eura, za rok 2018 v máji 2019 sumu 15,46 eura a za rok 2019 v júni 2020 sumu 16,08 eura a za 1 izbový byt č. 3 za rok 2017 v máji 2018 sumu 7,35 eura, za rok 2018 v máji 2019 sumu 6,89 eura a za rok 2019 v júni 2020 sumu 7,12 eura, teda spolu takto žalovaný

podľa tvrdení žalobcov vo vyúčtovaní nákladov za služby spojené s užívaním bytov za roky 2017, 2018 a 2019 neoprávnené vyúčtoval sumu 68,93 eura. Žalobcovia niekoľkokrát reklamovali u žalovaného neoprávnenosť účtovania poplatku za rozúčtovanie a žiadali o vrátenie týchto finančných prostriedkov. Podľa vyjadrenia žalovaného však tento náklad je platením za služby spoločnosti ISTA Slovakia s.r.o., ktorá pre žalovaného vyhotovuje vyúčtovanie nákladov za meranie spotreby tepla a vody, ako aj odpočty a rozpočítavanie jednotlivých nákladov domu. Žalobcovia reklamovali vrátenie týchto neoprávnených čiastok za vyúčtovanie za rok 2017 dňa 29.6.2018, na ktorú reklamáciu reagoval žalovaný odpoveďou zo dňa 25.7.2018, ďalšou reklamáciou za rok 2017 zo dňa 23.11.2018, ako aj ďalšou žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov zo dňa 5.8.2019. Žalovaný vo svojich reakciách odmietol účtované čiastky žalobcom vrátiť. V závere žalobcovia uviedli, že majú za to, že tento poplatok žalovaný ako správca účtoval bez právneho dôvodu, a to nad rámec poplatku za správu bytu, pričom účtovaný sporný poplatok za rozúčtovanie nebol v súlade so zákonom o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, konkrétne s ust. § 8b ods. 2, nakoľko žalovaný ako správca bytov v predmetných bytových domoch realizoval jeho výber bez rozhodnutia vlastníkov bytov, o čom svedčí aj rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie č. SK 0218/99/2018 zo dňa 20.06.2018, na základe ktorého bola žalovanému uložená pokuta.

3. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vyšiel z takto tvrdeného skutkového stavu, na ktorý aplikoval ustanovenia § 451 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1 a § 107 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a § 6 ods. 2, § 8a ods. 1 a 2, § 8b ods. 2 a § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, z ktorých, po posúdení námietky premlčania nároku žalobcov a návrhu žalovaného na prerušenie konania, vyvodil záver o dôvodnosti žaloby, keď skonštatoval, že žalovaný nemal nárok na predmetné plnenie zo strany žalobcov označené v ročnom vyúčtovaní ako poplatok za rozúčtovanie, z ktorého dôvodu sa bezdôvodne obohatil a je povinný toto bezdôvodné obohatenie vydať žalobcom. Uviedol, že na základe zmluvy o výkone správy mal žalovaný ako správca vykonávať správu bytov žalobcov, za čo mu podľa zákona č. 182/1993 Z.z., ako aj príslušných ustanovení zmluvy o výkone správy (čl. V. Povinnosti a práva vlastníkov bod 1 písm. h/) patril poplatok za výkon správy, ktorý boli vlastníci bytov povinní platiť mesačne vopred. Prvoinštančný súd považoval uplatnenie poplatku za rozúčtovanie za neoprávnené a porušujúce ust. § 8b ods. 2 písm. b) a ods. 3 zákona o vlastníctve bytov, nakoľko žalobcom neboli poskytnuté služby spôsobom, ktorý predpokladá zákon, čím „došlo zo strany žalovaného k protiprávnemu konaniu a k porušeniu práv spotrebiteľa chránených dotknutými ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z. z.)“. Akcentoval, že vypracovanie a predloženie vyúčtovania úhrad za plnenia rozúčtované na jednotlivé byty je zákonnou povinnosťou správcu podľa ust. § 8a ods. 2 a 4 zákona o vlastníctve bytov, teda ide o zákonný výkon správy, za ktorý vlastníci bytov platia správcovi dohodnutú platbu za správu a preto nemôže byť vykonávanie rozúčtovania osobitne uplatnené a účtované ďalším poplatkom. Uzavrel, že povinnosť vyhotoviť vyúčtovanie rozúčtované na jednotlivé byty je zákonnou povinnosťou správcu spadajúcou pod riadny výkon správy a jej zabezpečenie subdodávateľsky je vecou správcu, pričom však všetky náklady s tým súvisiace sú zo zákona zahrnuté v poplatku za správu, keďže zákon o vlastníctve bytov nepripúšťa možnosť, aby správca rozhodoval o tom, aké činnosti a povinnosti správcu budú zahrnuté v poplatku za správu a čo si bude správca účtovať zvlášť. Správca si takto môže podľa prvoinštančného súdu účtovať zvlášť mimo poplatku za správu len platby za činnosti, ktoré sú vykonané nad rámec zákonných povinností správcu, čo rozúčtovanie nákladov nie je. Napokon rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. plným procesným úspechom žalobcov v spore.

4. Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, eventuálne zmenil a žalobu zamietol. V odvolaní žalovaný namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, nesprávnosti skutkových záverov a následného právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie v otázkach samotného právneho posúdenia základu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, skutkového vyhodnotenia záverov Slovenskej obchodnej inšpekcie týkajúcich sa porušenia zákona o ochrane spotrebiteľov, absencie vyhodnotenia a právneho posúdenia jeho započítanej námietky a skutkových záverov o určení začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Uviedol, že zákonný nárok na zaplatenie poplatku, resp. nákladov za vyhotovenie ročného vyúčtovania, vyplýva zo samotnej podstaty výkonu správy bytového domu, ktorým je obstarávanie tovarov a služieb v mene a na účet bytového domu a z toho vyplývajúce právo žalovaného uzatvárať zmluvy o dodávkach služieb s tretími osobami, pričom podporne poukázal na znenie ust. § 6 ods. 2 a § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z.z.. Doplnil, že za týmto účelom (obstarania služieb týkajúcich sa správy bytového domu v mene a na účet bytového domu) uzavrel v súlade s ust. § 8a cit. zákona

platné zmluvy o dielo so spoločnosťami ISTA Slovakia s.r.o. a KORNEL, s.r.o., predmetom ktorých bolo spracovanie vyúčtovania a následného rozúčtovania údajov o spotrebách, médií a iných služieb spojených s užívaním bytu. Podľa odvolateľa preto nemôže byť nárok žalobcov posúdený ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu, nakoľko sa nijako neobohatil na úkor žalobcov i z dôvodu, že celú výšku inkasovaných úhrad následne poukázal spoločnosti, ktorá vykonala v prospech bytového domu a v prospech jednotlivých vlastníkov bytov po technicko-informačnej stránke spracovanie vyúčtovania a následné rozúčtovania údajov o spotrebách médií a iných službách spojených s užívaním bytov. Namietal, že z obsahu listiny - inšpekčného záznamu SOI z kontroly začatej dňa 14.02.2020 nevyplývajú skutkové závery prvoinštančného súdu o neúčelnosti a nedôvodnosti platenia, resp. účtovania žalovanej sumy, keďže sa z neho nedá jednoznačne vyvodíť neoprávnenosť účtovania predmetnej položky. Doplnil, že jediné porušenie, za ktoré mu bola uložená pokuta zo strany SOI, je to, že na predmetnú službu nevykonal výberové konanie a zmluvu uzavrel bez rozhodnutia nadpolovičnej väčšiny vlastníkov o výbere dodávateľa, čo však nemôže znamenať neplatnosť predmetnej zmluvy o dielo č. 2014/2037/63 a nedôvodnosť a neopodstatnenosť vyúčtovaného poplatku za vykonanie rozúčtovania ako služby týkajúcej sa správy bytového domu. Odvolateľ ďalej vytkol súdu prvej inštancie, že nevyhodnotil a nijako sa nevysporiadal s jeho procesnou obranou, v rámci ktorej s poukazom na čl. IX. zmluvy o výkone správy vzniesol započítaciu námietku voči žalobnému nároku podľa ust. § 147 ods. 2 Civilného sporového poriadku, a to v rovnakej výške ako je nárok žalobcov, titulom jeho nároku na doplatok poplatku za výkon správy. Vyslovil úvahu, že ak „súd vo svojom odôvodnení uviedol, že žalovaný nemá nárok osobitne účtovať žiadne ďalšie poplatky a platby nad rámec základného poplatku na správu, potom poplatok za výkon správy za žalované obdobie musí byť navýšený o žalovanú sumu, ako ďalšie skutočné náklady spojené s výkonom správy spočívajúce v nákladoch za vyhotovenie vyúčtovania, resp. následného rozúčtovania fondu prevádzky, údržby a opráv a zálohových plnení, dodávok médií a ostatných služieb na jednotlivé byty a nebytové priestory v súlade s uzavretou Zmluvou o výkone správy a Zákonom č. 182/1993 Z. z.“. Nesprávnosť skutkového záveru o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty vystaval na tom, že predmetnú sumu nikdy z účtu vlastníkov nesťahoval, ale táto bola zo strany žalobcov platená mesačne na základe predpisu úhrad spojených s užívaním bytu, teda k začiatku plynutiu subjektívnej premlčacej lehoty uvedenej v § 107 Občianskeho zákonníka dochádzalo každomesačne dňom zaplataenia jednotlivých mesačných úhrad (preddavkov) spojených s užívaním bytu. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a vytýkajúcimi nesprávne právne posúdenie veci, žalovaný podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f), a h) C.s.p.. V odvolaní žalovaným formálne označený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. nebol podopretý konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na prítomnosť inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod žalovaným materiálne, a preto ani procesne účinne uplatnený. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

5. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že žalovaný k tomuto svojmu postupu pri vypracovávaní ročného vyúčtovania nedisponoval rozhodnutím vlastníkov, ktoré by ho k nemu oprávňovalo, pričom však zdôraznili, že zákonnou povinnosťou žalovaného bolo vyhotoviť a doručiť vyúčtovanie vlastníkom vo svojej réžii a na svoje náklady. Súhlasili so spôsobom skutkového vyhodnotenia rozhodnutia Slovenskej obchodnej inšpekcie súdom prvej inštancie v otázke účelnosti a dôvodnosti platenia, resp. účtovania žalovanej sumy. Pokiaľ ide o namietané posúdenie začiatku plynutia objektívnej premlčacej lehoty, uviedli, že žalovaný nikdy nedisponoval rozhodnutím vlastníkov, ktoré by ho oprávňovalo sťahovať zálohovo platby, ktoré budú potom vo vyúčtovaní uvedené ako poplatok za rozúčtovanie. Obranu žalovaného, že tieto platby boli uvedené v predpise mesačnej úhrady ako zálohová platba pod bodom 17 - položka Rez. na vyúčt., odčít. os., považujú za zavádzajúce.

6. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach.

7. Žalobcovia v odvolacej duplike zotrvali na svojich predchádzajúcich tvrdeniach.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p. a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. a dospel k záveru, že nie je (odvolanie) dôvodné. Tento rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 29.3.2023 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu, pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p..

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku, a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení ťažisko konštatuje, že dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje za vecne správne (§ 387 ods. 1 C.s.p.) a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá C.s.p.). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalovaného v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá C.s.p.), odvolací súd dodáva:

10. Žalovaný svojimi odvolacími námietkami, v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., nastolil predmetom odvolacieho prieskumu (tiež) správnosť procesného postupu prvoinštančného súdu z hľadiska rešpektovania jeho práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Žalovanému v odôvodnení napadnutého rozsudku konkrétne chýbalo vyhodnotenie a právne posúdenie jeho započítanej námietky.

11. Podľa ust. § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Preto zákon v citovanom ustanovení určuje konkrétne zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejماً jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zákon vyžaduje, aby súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzil tiež, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu k skutočnostiam sporným. V odôvodnení rozsudku súd ďalej vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Povinnosťou súdu je v odôvodnení sa vysporiadať tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa.

13. Už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu SR (R111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmatečnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj Ústavný súd SR (por. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť,

ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) C.s.p., do 30.6.2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.) len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p (§ 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.) teda nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa (por. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/84/2017 zo dňa 25.10.2017). I Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné a aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). V otázke, za akých okolností je možné považovať rozhodnutie za nepreskúmateľné sa výstižne vyjadril tiež Najvyšší súd ČR vo svojom rozsudku sp. zn. 29 Cdo 2543/2011 z 25. júna 2013, publikovanom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod číslom 100/2013. Prezentoval v ňom názor, že merítkom toho, či rozhodnutie súdu prvej inštancie je alebo nie je preskúmateľné, nie sú požiadavky odvolacieho súdu na náležitosti odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného súdu, ale predovšetkým záujem strán sporu na tom, aby mohli v odvolaní náležite použiť proti tomuto rozhodnutiu odvolacie dôvody. Aj keď rozhodnutie súdu prvej inštancie nevyhovuje všetkým požiadavkám na jeho odôvodnenie, nie je spravídla nepreskúmateľné, pokiaľ prípadné nedostatky odôvodnenia neboli podľa obsahu odvolania na ujmu uplatnenia práv odvolateľa.

14. Súd prvej inštancie podľa zistenia odvolacieho súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku, uviedol čoho sa žalobcovia domáhali i aké bolo procesné stanovisko žalovaného k žalobe; z ich tvrdení a argumentácie vyseletoval podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty a vo vzťahu k rozhodujúcim sporným skutočnostiam podrobne ozrejmil tiež, aké zistenia vyplynuli z toho - ktorého z vykonaných dôkazov. Zistené skutočnosti následne zrozumiteľne a v súlade so zásadami formálnej logiky premietol do rozhodujúcich skutkových záverov a z nich právnymi úvahami zdôvodnil výber právnych noriem, ktoré aplikoval, a tiež aj konkrétne následky, ktoré z nich za daného skutkového stavu vyvodil. Vo svetle východísk uvedených v predchádzajúcom bode, podľa posúdenia odvolacieho súdu nemožno odôvodnenie napadnutého rozsudku v žiadnom prípade považovať ani za arbitrárne a ani za extrémne nelogické, a preto odvolaciu námietku žalovaného proti odôvodneniu napadnutého rozsudku, odvolací súd posúdil len ako nespokojnosť odvolateľa so závermi prezentovanými v odôvodnení, ktorá, ako už bolo zmienené, nezakladá nesprávnosť postupu súdu odnímajúceho strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva, a teda dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.. Odvolací súd v tejto časti dopĺňa, že pokiaľ v podaní zo dňa 16.11.2020 (a nie z 4.11.2020 ako v odvolaní nesprávne uviedol žalovaný) vzniesol žalovaný námietku započítania „voči žalobnému nároku podľa ust. § 147 ods. 2 Civilného sporového poriadku, a to v rovnakej výške ako je nárok žalobcov, titulom nároku žalovaného na doplatok poplatku za výkon správy“, nešlo podľa posúdenia odvolacieho súdu o hmotnoprávnu započítaciu námietku v pravom slova zmysle, ale o účelovú alternatívnu kvalifikáciu nároku žalobcov prednesenú žalovaným, s ktorou sa prvoinštančný súd vyporiadal, keďže právny dôvod vzniku tvrdenej pohľadávky žalovaného vychádza z tých istých skutočností, na základe ktorých vznikla pohľadávka žalobcov. Nejde teda o pohľadávku na započítanie v pravom zmysle. Navyše, účelovosť obrany žalovaného vzhladol odvolací súd aj v tom, že žalovaný je síce oprávnený uplatniť v spore aj svoj vlastný kompenzabilný nárok voči žalobcom, pričom musí ísť o pohľadávku, ktorú možno jednostranne započítať proti žalobou uplatnenej pohľadávke podľa predpisov hmotného práva, teda v zmysle § 580 a § 581 OZ, avšak z inštitútu započítania pohľadávok ako jedného zo zákonných spôsobov zániku záväzku a z povahy veci vyplýva, že osoba uskutočňujúca započítací úkon nepopiera pohľadávku, proti ktorej započítanie smeruje. To malo zásadný význam aj pre posúdenie podania žalovaného v predmetnej veci. Ak žalovaný žalobou uplatnený nárok popiera, nemožno procesný úkon, ktorým sa v prebiehajúcom konaní domáha plnenia od žalobcov, považovať za kompenzačnú námietku podľa § 147 ods. 2 C.s.p. V takom prípade ide vždy o vzájomnú žalobu, a to aj ak je žalovaným uplatňovaná nižšia pohľadávka, než je žalobou uplatnená pohľadávka žalobcov. (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, s. 594 - 602).

V nadväznosti na to odvolací súd konštatuje, že žalovaným uplatnená kompenzačná námietka nemá po obsahovej stránke parametre (náležitosti) vzájomnej žaloby, ktorá je vo svojej podstate štandardnou žalobou v zmysle § 131 CSP a nasl., s tým rozdielom, že bola podaná v už začatom spore.

15. Navyše z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na všetky otázky, ktoré vyšli v priebehu sporu najavo. Povinnosťou súdu je vyhodnotiť iba tie sporné tvrdenia a skutočnosti, ktoré súd pre meritórne rozhodnutie súdu postačujúce. Ostatné sporné skutočnosti nie sú takého charakteru, ktoré by mali vplyv na meritórne rozhodnutie súdu a jeho odôvodnenie (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 25.9.2012 - sťažnosť č. 59102/08, nález Ústavného súdu SR zo 14.9.2011, sp. zn. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.09.2009 sp. zn. 5MCdo 8/2008).

16. Žalovaný svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť právneho posúdenia súdom prvej inštancie otázok dôvodnosti a premlčania uplatneného nároku, s ktorými sa súd prvej inštancie vysporiadal v jeho neprospech.

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p. a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo ak súd opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynulo z prednesom strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, dôležitosti, zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192 a nasl. C.s.p..

18. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

19. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku konštatuje, že ani tieto žalovaným uplatnené odvolacie dôvody nie sú naplnené.

20. Súd prvej inštancie v tejto časti vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre posúdenie a zodpovedanie otázok základu a premlčania nároku žalobcov, dostatočne zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne rozhodol, ak žalobe vyhovel. Odvolacie námietky spochybňujúce správnosť výroku rozsudku, ktorým súd žalobe vyhovel a skutočnosti uvedené žalovaným v odvolaní nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, v odôvodnení ktorého sa súd dostatočne vysporiadal s argumentáciou žalobcov, zhodnotil podstatné dôkazy predložené na podporu tvrdení žalobcov, uviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých právnych noriem pri rozhodnutí vychádzal, pričom žalobcom i žalovanému vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje procesné práva. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní rešpektoval klauzuly určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie a pri výklade a aplikácii zákonných predpisov sa podľa názoru odvolacieho súdu neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

21. Súd prvej inštancie sa v bodoch 39 až 40 dostatočne a presvedčivo vysporiadal s otázkou dôvodnosti uplatneného nároku, tiež zrozumiteľným, presvedčivým a dostatočne odôvodneným spôsobom formuloval svoj záver o neopodstatnenosti účtovania poplatku za rozúčtovanie zo strany žalovaného, s akcentom na to, že vykonanie vyúčtovania úhrad za plnenia rozúčtované na jednotlivé byty je zákonnou povinnosťou správcu podľa ust. § 8a ods. 2 a 4 zák. č. 182/1993 Z. z., teda jedná sa o zákonný výkon správy, za ktorý vlastníci bytov platia správcovi dohodnutú platbu za správu, a teda nemôže byť vykonávanie vyúčtovania osobitne uplatnené a účtované ďalším poplatkom, pričom navyše žalovaný nesporne ani nedisponoval súhlasom vlastníkov bytov na účtovanie poplatku za rozúčtovanie, resp. na uzavretie zmlúv, predmetom ktorých je externé vykonanie vyúčtovania úhrad za plnenia rozúčtované na jednotlivé byty a nebytové priestory v dome. Odvolací súd na tieto závery, ktoré majú logickú postupnosť, poukazuje a v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje. V kontexte odvolacej argumentácie žalovaného možno v tejto súvislosti konštatovať, že spôsob, akým žalovaný zaťažil žalobcov plnením svojho nákladu, nie je transparentný, t.j. dohodnutý s vlastníkami bytov a nebytových priestorov v predmetných bytových domoch, ktorých správu zmluvne zabezpečuje, preto možno mať dôvodné pochybnosti o poctivosti tejto jeho praktiky. Týmto svojím konaním aktivizoval spotrebiteľskú ochranu. V priebehu konania, a to ani v jeho odvolacom štádiu, nevyšlo najavo nič, čo by odôvodnilo zabezpečenie plnenia tejto služby, spočívajúcej v esenciálnej činnosti správcu, externým subjektom. Podľa odvolacieho súdu, ak k tomu už žalovaný pristúpil, mal tak urobiť za účasti vlastníkov. Žalovaný teda nevysvetlil, prečo vyberal externého dodávateľa na takú službu, ktorá tvorí základ jeho (podnikateľskej) činnosti, pričom z jednotlivých ročných vyúčtovaní je nepochybné, že sporné platby za rozúčtovanie prijal.

22. Podľa posúdenia odvolacieho súdu, ani odvolateľom nastolenej otázke začatia plynutia subjektívnej premičacej lehoty, z hľadiska vysvetlenia svojich záverov, súd prvej inštancie nezostal nič dlžný. V bode 41 v tomto smere ozrejmil, že doručením predmetných vyúčtovaní za roky 2017 až 2019 sa žalobcovia hodnoverným spôsobom dozvedeli, že sa žalovaný na ich úkor obohatil a až vtedy sa dozvedeli aj o skutočnej výške bezdôvodného obohatenia, pričom od toho momentu im začala plynúť subjektívna premičacia lehota. Obrana žalovaného v tejto časti spočívajúca v tvrdení majúcom súvis s určením začiatku plynutia subjektívnej premičacej lehoty, a síce že sa žalobcovia dozvedeli o bezdôvodnom obohatení už z predpisu mesačnej úhrady za poskytované plnenia spojené s bývaním a za služby spojené s užívaním bytu, v ktorom mal byť tento poplatok za vyúčtovanie uvedený pod bodom 17 ako položka „Rez. na vyúčt., odčít. os.“ je aj podľa názoru odvolacieho súdu účelová. V predpisoch mesačnej úhrady nejasne uvedená položka pod bodom 17 „Rez. na vyúčt., odčít. os.“ znamenajúca údajne rezervu na vyúčtovanie odčítaných osôb, nemá podľa odvolacieho súdu súvis s jasne a zrozumiteľne uvedenou položkou v koncoročnom vyúčtovaní nákladov ako „poplatok za vyúčtovanie“.

23. Odvolací súd z týchto dôvodov s použitím ust. § 387 ods. 1 C.s.p ako vecne správny potvrdil napadnutý rozsudok v jeho vyhovujúcom výroku, a tiež vo výroku o trovách konania, majúcom správny základ v plnom procesnom úspechu žalobcov v spore.

24. Žalovaný podal odvolanie aj proti výroku rozsudku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

25. Podľa ust. § 355 ods. 2 C.s.p. proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

26. Podľa ust. § 357 ods. 1 C.s.p. odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

27. Výpočet uznesení vydaných v civilnom sporovom konaní je v citovanom ustanovení § 357 ods. 1 C.s.p. vymedzený taxatívne, z čoho s použitím citovaného ust. § 355 ods. 2 C.s.p. vyplýva, že možnosť napadnúť odvolaním uznesenie v tomto taxatívnom výpočte neuvedené, právna úprava vylučuje - odvolanie proti takému uzneseniu je neprípustné.

28. Nakoľko napadnuté uznesenie, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania, nepatrí, aj napriek pochybeniu súdu prvej inštancie, ktorý strany nesprávne poučil, že odvolanie proti tomuto uzneseniu je prípustné, medzi uznesenia, proti ktorým je podľa ust. § 357 ods. 1 písm. b) až o) C.s.p. odvolanie prípustné a nakoľko voči tomuto uzneseniu, keďže bolo vydané sudcom (nie súdnym úradníkom), nie je prípustná ani sťažnosť podľa ust. § 239 ods. 1 C.s.p., odvolací súd ako objektívne neprípustné odvolanie žalovaného proti nemu postupom podľa ust. § 386 písm. c) C.s.p., odmietol.

29. Podľa ust. § 396 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

30. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. V súlade s citovanými ustanoveniami zákona, odvolací súd priznal v odvolacom konaní plne procesne úspešným žalobcom nárok na náhradu 100% trov odvolacieho konania.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie

napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.)